

Sygnatura akt *VII U 2580/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 13 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Mirosław Major

Protokolant: st. sekr. sąd Joanna Antecka

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2021 r. w Poznaniu

odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 30 października 2020 r., znak (...)

w sprawie Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o wysokość emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje odwołującemu się prawo do rekompensaty w formie dodatku do kapitału początkowego od dnia 01 września 2020 r.

(-) M. M.

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 października 2020 r., znak: END/6/029192013 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., po rozpoznaniu wniosku z 1 września 2020 r., odmówił Z. B. prawa do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem rekompensaty. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w celu przeliczenia kapitału początkowego i uwzględnienia rekompensaty wnioskodawca winien dostarczyć stosowne świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z (...) sp. z o.o. w S..

Od powyższej decyzji odwołał się Z. B., wnosząc o przyznanie mu prawa do rekompensaty. Odwołujący wskazał, że od 9 kwietnia 1996 r. do 31 października 2005 r. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach przy oczyszczaniu ścieków w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S., a zatem wykonując prace, o których mowa w dziale IX, poz. 1, 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy uniósł o jego oddalenie, nadto o zasądzenie od odwołującego na rzecz ZUS zwrot kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Organ rentowy wskazał, iż decyzją z 7 sierpnia 2020r. Zakład odmówił odwołującemu prawa do rekompensaty z uwagi na niewykazanie przez wnioskodawcę 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 7 lat i 16 dni takiej pracy (tj. od 1 czerwca 1974r. do 14 sierpnia 1974r., od

27 czerwca 1977r. do 28 kwietnia 1984r.). Decyzja z 7 sierpnia 2020 r. stała się prawomocna. ZUS wskazał, iż nie znajduje podstaw do przyznania wnioskodawcy prawa do rekompensaty, albowiem Z. B. nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. urodził się (...) i z zawodu jest technikiem elektrykiem.

bezsporne

W dniu 27 lipca 2020 r. odwołujący złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę, wskazując w nim, że wnosi o przyznanie świadczenia emerytalnego wraz z rekompensatą.

Decyzją z 7 sierpnia 2020 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał odwołującemu zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 lipca 2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, z uwzględnieniem ich waloryzacji. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 144 776,69 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 715 118,43 zł,
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji wyniosła 65 276,88 zł,
- średnie dalsze trwanie życia – 212,90 zł.

Emerytura wyniosła 4 345,57 zł brutto miesięcznie, tj. $(144\ 776,69\ \text{zł} + 715\ 118,43\ \text{zł} + 65\ 276,88\ \text{zł}) / 212,90 = 4\ 345,57\ \text{zł}$.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że emerytura przyznana ww. decyzją ma charakter zaliczkowy z powodu aktywnego subkonta ubezpieczonego. Ostateczne obliczenie wysokości świadczenia nastąpi po zamknięciu subkonta i rozliczeniu środków na nim zapisanych.

Kolejną decyzją z tego samego dnia, tj. 7 sierpnia 2020 r. ZUS odmówił odwołującemu prawa do rekompensaty w formie dodatku do kapitału początkowego. Organ rentowy wskazał, iż w jego ocenie wnioskodawca udowodnił na dzień 31 grudnia 2008 r. jedynie 7 lat i 16 dni pracy w warunkach szczególnych, tj. od 1 czerwca 1974 r. do 14 sierpnia 1974 r. oraz od 27 czerwca 1977 r. do 28 kwietnia 1984 r. Z uwagi zatem na to, iż zdaniem ZUS wnioskodawca nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych, odmówiono odwołującemu prawa do rekompensaty. Jednocześnie jednak organ rentowy poinformował wnioskodawcę, że istnieje możliwość ponownego zbadania prawa do rekompensaty po dostarczeniu świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych z innych zakładów pracy niż wyżej uwzględnione. Decyzja ta stała się prawomocna.

Decyzją z 21 października 2020 r. ZUS przyznał Z. B. prawo do emerytury (po zamknięciu subkonta) od 1 lipca 2020 r. Wysokość emerytury nadal wyniosła 4 345,57 zł brutto miesięcznie.

Decyzją z 22 października 2020 r. organ rentowy z urzędu przeliczył odwołującemu emeryturę po uwzględnieniu składki za (...) od 1 lipca 2020 r. Świadczenie emerytalne wyniosło wówczas 4 347,37 zł.

W dniu 1 września 2020 r. Z. B. złożył wniosek o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego, dołączając świadectwo pracy z 31 października 2005 r. z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w S. od 9 kwietnia 1996 r. do 31 października 2005 r., w którym to dokumencie pracodawca wskazał, że w podanym wyżej okresie odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako elektryk pracujący w szkodliwych warunkach w Miejskiej Oczyszczalni (...).

W dniu 30 października 2020r. ZUS wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję.

Dowód: wniosek z 27 lipca 2020r., decyzje z 7 sierpnia 2020r., decyzja z 21 października 2020r., decyzja z 22 października 2020r., wniosek z 1 września 2020r., świadectwo pracy z 31 października 2020r., decyzja z 30 października 2020r. – w aktach rentowych

Z dniem 9 kwietnia 1996 r. odwołujący został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w S. – Zakładzie Oczyszczalni i (...) na okres próbny od 9 kwietnia 1996 r. do 9 lipca 1996 r. Odwołującemu powierzono obowiązki „elektryka na oczyszczalni”. Z dniem 10 lipca 1996 r. strony zawarły umowę o pracę na czas nieokreślony, na tożsamych warunkach. Odwołujący pracował w powyższym zakładzie pracy do 31 października 2005 r. I z tego tytułu otrzymał od pracodawcy „zwykle” świadectwo pracy z 31.10.2005 r., w którym do dokumencie wskazano, iż Z. B. w kresie od 9 kwietnia 2006 r. do 31 października 2005 r. pracował „w szkodliwych warunkach na Miejskiej Oczyszczalni (...)”.

Nie zachowała się dokumentacja pracownicza wskazująca na zakres obowiązków odwołującego w ww. zakładzie pracy. Natomiast zachowały się listy płac, z których wynika, iż przez cały ww. okres pracy (9.04.1996-31.10.2005) odwołujący otrzymywał tzw. dodatek szkodliwy w formie pieniężnej.

Przez cały ww. okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w S. – Zakładzie Oczyszczalni i (...), Z. B. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (w systemie tryzmianowym) pracował w warunkach szczególnych w kanałach ściekowych, przy oczyszczaniu ścieków i filtrów, a niekiedy również przy wywozie nieczystości. Praca odwołującego polegała na udrażnianiu i czyszczeniu kanałów ściekowych, w tym czyszczeniu studzienek kanalizacyjnych, czyszczeniu filtrów otwartych tzw. koszokrat, z których musiał często ręcznie usuwać odpady i zanieczyszczenia. K. jest to zbiornik lub mechaniczna krata, która odławia, odsąca zanieczyszczenia. Odwołujący zajmował się także ręcznym ładowaniem odpadów, a także pobieraniem próbek z odpadów, celem wykonania przez inne osoby stosownych badań. Odwołujący wymieniał też tzw. wyłączniki pływające w ściekach, pompy zanurzeniowe oraz inne urządzenia elektryczne w bezpośrednim sąsiedztwie ścieków. Zdarzało się również, że pracował przy wywozie nieczystości stałych i płynnych.

Wraz z odwołującym przez cały okres sporny pracowali świadkowie:

- P. M., zatrudniony w latach 1996-2012 na stanowisku elektryka – automatyka,
- B. G., zatrudniony w latach 1996-2019 na stanowisku konserwatora utrzymania ruchu. Świadczenie ci również nie otrzymali od pracodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: kserokopia umowy o pracę z 9 kwietnia 1996r., kserokopia umowy o pracę z 10 lipca 1996r., kserokopia świadectwo pracy z 31 października 2005r., kserokopie list płac – w aktach osobowych odwołującego – koperta k. 22; oryginał świadectwa pracy z 31 października 2005r. – w aktach ZUS; zeznania świadka P. M. – k. 34v-35 oraz nagranie na k. 38; zeznania świadka B. G. – k. 35 oraz nagranie na k. 38; zeznania odwołującego – k. 35-35v oraz nagranie na k. 38

Organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia odwołującego od 1 czerwca 1974 r. do 14 sierpnia 1974 r. oraz od 27 czerwca 1977 r. do 28 kwietnia 1984 r., tj. w wymiarze 7 lat i 16 dni.

Bezsporne, a nadto decyzja z 7 sierpnia 2020r. – w aktach pozwanego

Stan faktyczny ustalono na podstawie ww. dowodów i okoliczności bezspornych między stronami.

Zgromadzonym w sprawie dokumentom oraz odpisom i kopiom dokumentów sąd dał wiarę, gdyż strony ich nie kwestionowały, a nie było podstaw, aby kwestionować je z urzędu.

Sąd zwrócił uwagę, że w świadectwie pracy odwołującego z 31 października 2005r. dotyczącym jego zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w S. odnotowano, iż pracował on w szczególnych warunkach od 9 kwietnia 1996r. do 31 października 2005r. jako „elektryk na Miejskiej Oczyszczalni (...)” (punkt 8). Obecnie zaś nie udało się pozyskać od pracodawcy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a to z uwagi na zmianę prezesa spółki, który nie posiada wiedzy o pracy odwołującego i ze względu na brak dokumentacji pracowniczej wskazującej na faktyczny zakres obowiązków wnioskodawcy (por. pismo z 8.12.2020 r. – k. 20, z 26.02.2021r. – k. 21 oraz odwołanie – k. 4). Nie znaczy to jednak, że pracodawca zaprzeczył w ten sposób pracy odwołującego w szczególnych warunkach. Wręcz przeciwnie, ówczesny (na dzień rozwiązania stosunku pracy) prezes spółki – pracodawcy choć nie wystawił odwołującemu świadectwa pracy w szczególnych warunkach, to jednak bezpośrednio po zakończeniu stosunku pracy zawarł taką informację w punkcie 8 zwykłego świadectwa pracy z 31 października 2005r.

Niezależnie jednak od powyższego podkreślenia wymaga, że okresy pracy w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przed sądem wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi przez Kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, wyjaśnieniami stron. Bowiernie w postępowaniu odwoławczym nie mają zastosowania ograniczenia dowodowe, którymi związany jest organ rentowy.

Zeznania świadków P. M. i B. G. sąd uznał za wiarygodne. Znajdowały one potwierdzenie w zebranej dokumentacji, a nadto były spójne, logiczne i zgodne ze sobą. Świadczyli ci pracowali z odwołującym przez cały okres sporny w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S., dzięki czemu posiadali wiedzę o warunkach jego pracy. Ich zeznania pozwalały w sposób wiarygodny ustalić rzeczywisty charakter i czasokres pracy odwołującego.

Zeznaniom odwołującego sąd dał wiarę, ponieważ były one spójne i logiczne oraz znajdowały potwierdzenie w zebranej dokumentacji i w zeznaniach świadków.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

W myśl art. 21 ust. 2 ustawy rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Bezsporne było, że w przypadku odwołującego nie wystąpiła przeszkoda nabycia prawa do rekompensaty określona w art. 21 ust. 2 ustawy. Przepis ten należy rozumieć w ten sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia (zob. M. Zieleniecki, Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, w: Lex Omega). Nie miało zatem znaczenia dla sprawy nabycie przed odwołującym emerytury ustalonej w decyzji z 21 października 2020 r. (obliczonej według tzw. „nowych zasad”).

Sporne pozostawało czy odwołujący na dzień 1 stycznia 2009 r. (tj. na dzień wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych) posiadał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w

rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nie budzi przy tym wątpliwości, że rekompensata przysługuje tylko wtedy, gdy praca w szczególnych warunkach/w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS) była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Skoro bowiem rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach/w szczególnym charakterze, a warunkiem nabycia prawa do tej emerytury było wykonywanie pracy w szczególnych warunkach/w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (zob. § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze), to logiczne jest, że również rekompensata przysługuje tylko tym ubezpieczonym, którzy pracowali przez minimum 15 lat stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach/w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Również w orzecznictwie przyjmuje się, że warunkiem przyznania rekompensaty jest ustalenie, iż praca w szczególnych warunkach/w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (zob. np. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 14 grudnia 2015 r., III AUa 1070/15, uzasadnienie wyroku Sąd Apelacyjny w Białymstoku z 24 kwietnia 2018 r., III AUa 248/18).

W niniejszej sprawie nie było sporne, iż organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia odwołującego od 1 czerwca 1974r. do 14 sierpnia 1974r. oraz od 27 czerwca 1977 r. do 28 kwietnia 1984r., tj. w wymiarze 7 lat i 16 dni.

Odwołujący domagał się uwzględnienia także okresu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w S. – Zakładzie Oczyszczalni i (...) od 9 kwietnia 1996r. do 31 października 2005r.

Praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych to praca wskazana w art. 32 ust. 2 i 3 tej ustawy. W szczególności zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Jednocześnie na podstawie art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS moc obowiązującą zachowało rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia „Wykazie prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego” (wykaz A) w dziale IX „W gospodarce komunalnej”:

- pod poz. 1 jako prace w szczególnych warunkach wymieniono „prace w kanałach ściekowych”,
- pod poz. 2 wymieniono natomiast – „oczyszczanie ścieków i filtrów otwartych”,
- natomiast pod poz. 3 – „prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości, a także prace przy przyzmacz kompostowych z nieczystości miejskich”.

Organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do rekompensaty, ponieważ odwołujący nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w ww. okresie od 9 kwietnia 1996r. do 31 października 2005r. Tymczasem - jak wykazało postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, w szczególności na podstawie niezakwestionowanych przez pozwanego zeznań świadków i odwołującego - Z. B. w spornym okresie pracował w szczególnych warunkach i wykonywał prace, o których mowa w wykazie A, dziale IX, poz. 1-3 ww. rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r. Choć nie zachowała się dokumentacja pracownicza wskazująca na zakres obowiązków odwołującego w ww. zakładzie pracy, to zachowały się listy płac, z których wynika, iż przez cały ww. okres pracy (9.04.1996 r. -31.10.2005 r.) odwołujący otrzymywał tzw. dodatek szkodliwy w formie pieniężnej. Pracodawca uznawał zatem, że obowiązki wykonywane przez Z. B. są wykonywane w warunkach szczególnych.

Przez cały ww. sporny okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. w S. – Zakładzie Oczyszczalni i (...) stale i w pełnym wymiarze godzin pracy (w systemie tryzmianowym) pracował w warunkach szczególnych w kanałach ściekowych, przy oczyszczaniu ścieków i filtrów, a niekiedy również przy wywozie nieczystości. Praca odwołującego polegała na udrażnianiu i czyszczeniu kanałów ściekowych, w tym czyszczeniu studzienek kanalizacyjnych, czyszczeniu filtrów otwartych tzw. koszokrat, z których musiał często ręcznie usuwać odpady i zanieczyszczenia. K. jest to zbiornik lub mechaniczna krata, która odławia, odsącza zanieczyszczenia. Odwołujący zajmował się także ręcznym ładowaniem odpadów, a także pobieraniem próbek z odpadów, celem wykonania przez inne osoby stosownych badań. Odwołujący wymieniał też tzw. wyłączniki pływające w ściekach, pompy zanurzeniowe oraz inne urządzenia elektryczne w bezpośrednim sąsiedztwie ścieków. Zdarzało się również, że pracował przy wywozie nieczystości stałych i płynnych.

Nie ma przy tym znaczenia, iż obowiązki te „podpadają” pod trzy pozycje (od 1 do 3) ww. wykazu A, działu IX rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. W orzecznictwie, na gruncie spraw o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach, wskazuje się bowiem, że „nie byłaby nieuprawniona wykładnia regulacji dotyczącej emerytury za pracę w szczególnych warunkach, która pozwalałaby objąć nią również tych pracowników, których pełny wymiar czasu pracy zajmował nie tylko jeden rodzaj pracy w szczególnych warunkach, lecz również inne rodzaje prac z poszczególnych pozycji i działów wykazu A do rozporządzenia, które pracownik wykonywał stale w zatrudnieniu. Przykładowo przez pół zmiany (dniówki) pracował przy spawaniu i przez pół zmiany wykonywał prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości albo na przemian wykonywał tylko takie prace w ciągu zmiany. Wszak wysiłek przy takiej pracy nie byłby mniejszy niż przy pracy tylko jednego rodzaju w szczególnych warunkach. Pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym czasie (okresie) wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z 8 lutego 1983 r. – wykaz A), stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnienia do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach wymaganego do emerytury na podstawie art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2012 r., II UK 103/11). Pracownik, który wykonywał łącznie różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jest uprawniony do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach, wymaganego do wcześniejszej emerytury (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 12 lutego 2013 r., III AUa 1386/12).

Poglądy powyższe podzielane są także w sprawach o rekompensatę (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 14 marca 2018 r., III AUa 1988/17).

Wynika z tego, że łączne wykonywanie dwóch czy nawet trzech rodzajów prac w szczególnych warunkach, wymienionych w innych działach wykazu A, nie stoi na przeszkodzie uznaniu, iż ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach. Warunkiem takiej kwalifikacji jest to, aby wszystkie te rodzaje prac w szczególnych warunkach były wykonywane stale i w łącznym wymiarze pełnego etatu.

Zgromadzony materiał dowodowy przekonuje, że odwołujący w spornym okresie od 9 kwietnia 1996r. do 31 października 2005r. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał łącznie prace wymienione w tym samym dziale, tj. dziale IX, poz. 1, 2 i 3 wykazu A cyt. już wyżej rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 r. Zawsze była to praca w pełnym wymiarze czasu pracy, a innych obowiązków odwołującemu nie powierzano. Na to, że odwołujący w spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, wskazują zeznania świadków P. M. i B. G., a także zeznania odwołującego oraz listy płac i świadectwo pracy z 31.10.2005r. (pkt 8).

Podkreślić należy, że organ rentowy nie naprowadził jakichkolwiek dowodów przeciwnych i nie zakwestionował ww. zeznań.

Niezależnie od powyższego zwraca uwagę, że odwołujący – jak wynika z zeznań świadków, jak i z jego zeznań – wykonywał wszystkie swoje obowiązki, w stałym narażeniu na szkodliwe wyziewy chemiczne i biologiczne, jakie znajdują się w oczyszczalni ścieków. Reasumując, oprócz bezspornego (uznanego przez ZUS) okresu 7 lat i 16 dni do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS należało zaliczyć

odwołującemu okres zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w S. – Zakładzie Oczyszczalni i (...) od 9 kwietnia 1996 r. do 31 października 2005 r. Łącznie daje to ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy sąd - na podstawie ww. przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do rekompensaty w formie dodatku do kapitału początkowego z tytułu pracy w szczególnych warunkach od 1 września 2020 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Wymaga w tym miejscu podkreślenia, iż rekompensata nie jest samoistnym świadczeniem pieniężnym. Stanowi ona dodatek do kapitału początkowego i łącznie z tym kapitałem podlega waloryzacji, a w efekcie powiększa podstawę obliczenia emerytury. Zatem de facto sprawa o rekompensatę jest sprawą o wysokość emerytury. Potwierdza to także stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone na tle m.in. ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o rekompensatę. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z 14 marca 2019 r. (sygn. akt I UZ 4/19) o odrzuceniu skargi kasacyjnej ze względu na niższą od dziesięciu tysięcy złotych wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia wyraził pogląd, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawie o rekompensatę za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach pracy „ustala się jako różnicę wysokości emerytury z rekompensatą i bez rekompensaty” (por. także wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2019 r., sygn. akt III UK 119/18).

Z tego względu przedmiotem rozstrzygnięcia, w odpowiedzi na zaskarżoną decyzję, było prawo do zwiększenia kapitału początkowego, a tym samym emerytury.

(-) M. M.